

Misstänkt konkurrensbegränsande samarbete – prissättning av alkoholdrycker

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Bakgrund

Bygg- och miljöförvaltningen, Gislaveds kommun skickade den 5 oktober 2018 ett mejl till de restauranger m.m. som har serveringstillstånd i kommunen. Mejlet skickades i samband med kommunens tillsynsverksamhet med stöd av alkohollagen (2010:1622).

I mejlet uppgavs bland annat att det "under... senaste tillsynsbesök är det några av er som har funderat på vilka priser ni har på alkoholdrycken i kommunen." Det följde sedan dels sammanställningar av olika genomsnittspriser, dels uppmaningar i form av att "de restauranger som ligger under genomsnittspris bör överväga en prishöjning" (avseende spritdryck, andra jästa alkoholdrycker och starköl) och att "7 restauranger har ett pris som understiger 200 kr och ni bör överväga en prishöjning" (avseende vin).

Av alkohollagen följer bland annat att serveringstillstånd krävs för servering av alkoholdrycker och att den kommun som beviljat ett serveringstillstånd utövar tillsyn. Tillsynen omfattar den prisreglering som följer av alkohollagen.¹ Det är då fråga om en individuell tillsyn av de olika tillståndshavarnas prissättning (utifrån inköpskostnader m.m.), inte ett krav på att tillståndshavarna ska anpassa sig till konkurrerande tillståndshavares prissättning.

¹ Av 8 kap. 21 § alkohollagen följer att:

"Priset för en alkoholdryck får vid servering inte sättas lägre än inköpspriset för drycken jämte skäligt påslag.

Prissättningen får inte ske på ett sådant sätt att försäljning av drycker med högre alkoholhalt främjas. Gästerna får inte uppmanas eller förmås att köpa alkoholdrycker."

Av 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) följer ett förbud mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag. Till exempel är samarbeten konkurrenser emellan om försäljningspriser mot konsument typiskt sett förbjudna. Ett sådant konkurrensbegränsande samarbete kan uppstå både genom direkta kontakter företag emellan och genom indirekta kontakter, till exempel då via tredje part som kan främja detta.²

Utredningen

Konkurrensverket har begärt in information och material från Bygg- och miljöförvaltningen, Gislaveds kommun.

Av den information som getts in till verket har framkommit att mejlet inte tycks ha lett till några reaktioner som skulle indikera att någon (indirekt) samordning kring priser skulle ha skett eller inletts. De uppgifter om priser och genomförda prisändringar som kommunen kunnat ge in indikerar inte heller att någon sådan prissamordning skulle ha skett under perioden oktober–december 2018.

Bygg- och miljöförvaltningen, Gislaveds kommun har den 17 december 2018 skickat ut ett nytt mejl till de restauranger m.m. som har serveringstillstånd i kommunen. I mejlet tydliggjordes att tillståndshavarna inte kan/bör ta det ursprungliga mejlet till intäkt för att inleda någon form av samordning kring sin prissättning.³

Skäl för beslutet

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy.

Mot bakgrund av den information och det material som Bygg- och miljöförvaltningen, Gislaveds kommun gett in till verket och det förtydligande mejl som skickades ut den 17 december 2018 anser verket inte att det finns skäl för någon ytterligare utredning.

² Se till exempel EU-domstolens dom i mål C-74/14, "Eturas" UAB m.fl. mot Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (2016-01-21).

³ I mejlet uppgavs bland annat att:

"För att hjälpa de restauranger med priser som ligger så pass lågt att de riskerar att bryta mot alkohollagens bestämmelser bad... tillståndshavarna med priser under genomsnittspriserna i Gislaveds kommun att överväga en höjning av sina priser.

...vill förtydliga att det givetvis är tillståndshavaren som bestämmer hur alkoholdryck ska prissättas. Innehållet i mejlet den 5 oktober 2018 innebar inte en uppmaning till någon allmän prishöjning och ingen restaurang är skyldig att höja sina priser (så länge alkohollagens bestämmelser om prissättning följs).

När det gäller er prissättning ber vi er också notera konkurrenslagens bestämmelser (närmast 2 kap. 1 §). Konkurrenter får inte direkt eller indirekt samverka kring exempelvis sin prissättning mot slutkund. Varje restaurang förväntas sätta sina egna priser utan direkta (eller indirekta) diskussioner med varandra och utan att informera varandra om de beslut ni tar om att framöver ändra era priser."

Konkurrensverket skriver därför av ärendet från vidare handläggning.

Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om någon överträdelse av konkurrensreglerna skett eller inte.

Särskild talan

Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken ytterligare kan inte överklagas. Detta följer av 7 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579).

De företag som berörs av förfarandet kan däremot på egen hand väcka talan vid domstol för att få saken prövad enligt 3 kap. 2 § konkurrenslagen.

Särskild talan om förbud mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen väcks genom ansökan om stämning vid Patent- och marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Göran Karreskog. Föredragande har varit sakkunnige Peter Alstergren.

Göran Karreskog

Peter Alstergren

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.

Kopia till

Bygg- och miljöförvaltningen, Gislaveds kommun